

SDĚLENÍ ZLÍN

Baťovské noviny zachráněny a digitálně zpřístupněny

Instituce spolupracující na záchraně a zpřístupnění novin

Finanční podpora projektu

Vydala Krajská knihovna Františka Bartoše, příspěvková organizace • www.kfbz.cz • Zlín 2008
Grafická příprava RENO Zlín • Tisk D print • Neprodejné

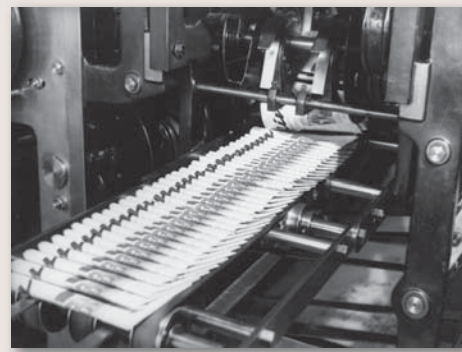
Mějví v zor lahké pánské poločky vyrobené ze vzdušné látky pytlíkový.

Digitální knihovna
dlib.kfbz.cz

20-26 Kč 15,-
27-30 Kč 19,-
31-34 Kč 25,-
35-38 Kč 29,-

Děti rády nosí
KID Kč 2,-, 2.50
BABY Kč 3,-, 4,-

Léhké a vzdušné
ponožky
PRAKTIK Kč 4,-
GENTLEMAN -
krátké Kč 4,-

Ruční sazárna firmy Baťa, 1919 • Tiskárna firmy Baťa asi roku 1924 • Rotační tisk baťovských novin ve 30. letech 20. století. Foto © Státní okresní archiv Zlín

V roce 1918 začaly ve Zlíně vycházet jedny z prvních podnikových novin ve střední Evropě: Sdělení zřízenectvu firmy T. & A. Baťa. Během následujících let se několikrát změnil jejich název (od 30. let Zlín – Sdělení zaměstnanců fy Baťa, později také *Náš kraj a Svět*) a původní týdeník se rozrůstal jak počtem stran, tak četností vydávání (třikrát týdně) i obsahovým záběrem, který přesáhl hranice obuvnického závodu. Ze Sdělení / Zlína se staly kvalitní a plnohodnotné noviny nejen pro Zlínsko a okolí.

Noviny *Sdělení / Zlín* představují pro období, ve kterém vycházely (1918–1945), nenahraditelný zdroj informací. Bez nich by nebylo možné dobře poznat významné jevy meziválečného Československa, jakými byly baťovské podnikání přerůstající do světových dimenzí anebo urbanistický vývoj funkcionalistického zahradního města Zlína a celého regionu. Z těchto důvodů jde o dokument často žádaný a využívaný jak badateli, tak širokou veřejností. Novinový papír však stárne a rozpadá se, každou manipulací se opotřebovává, a proto se zrodil záměr tento list zachránit pro další generace a zpřístupnit v digitální podobě.

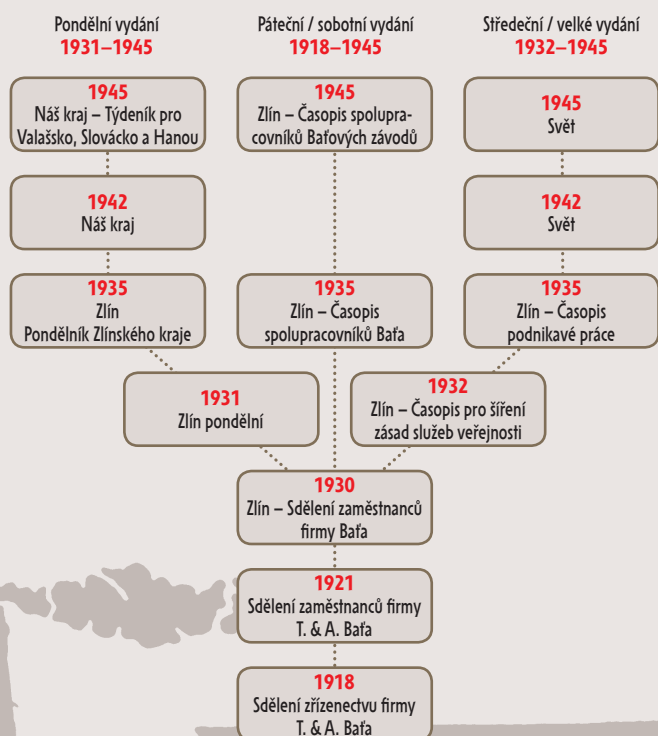
Na projektu záchranu a zpřístupnění těchto cenných dobových dokumentů spolupracovala v letech 2005–2008 Krajská knihovna Františka Bartoše s Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Státním okresním archivem Zlín. Při tzv. ochranném reformátování byly dokumenty nejprve nasnímány na kvalitní mikrofilmy, které splňují požadavky dlouhodobého uchování (ca 500 let), a následně naskenovány do digitální podoby, která je jednodušší a rychle přístupná prostřednictvím počítačů. Při skenování navíc proběhl i převod do textové podoby, který umožnil fulltextové vyhledávání.

„Nejvyšší pán zlínského tisku“
Antonín Cekota
(vlevo)
Foto © J. Vaňhara,
1937. Státní okresní
archiv Zlín.

Redaktor baťovských
novin Josef Vaňhara.
Foto © Stožický,
1934. Státní okresní
archiv Zlín.

„Rodokmen“ baťovských novin

Řešení ochranného reformátování periodik vychází z technologií navržených a používaných v rámci dlouhodobého Národního programu mikrofilmování a digitálního zpřístupnění dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru KRAMERIUS zaštitěného Národní knihovnou České republiky. Mikrofilmy vyrobené v rámci projektu jsou uloženy ve speciálních skladech, digitální kopie jsou k dispozici uživatelům v Krajské knihovně Františka Bartoše, ve spolupracujících institucích a v Národní knihovně. Pokud to v budoucnu legislativní podmínky dovolí, bude celé periodikum zpřístupněno volně na internetu.

Celý projekt by se nemohl uskutečnit bez spolupráce, periodikum *Sdělení / Zlín* se totiž v úplnosti nenachází ve fondu žádné paměťové instituce v ČR. Jeho soustředění a zpřístupnění na jednom místě je tedy dalším důležitým přínosem projektu. Kromě již zmíněných tří institucí významně pomohl při kompletaci periodika Moravský zemský archiv v Brně – pracoviště Zlín (bývalý archiv Baťových závodů) a dále Knihovna Národního muzea v Praze a Vědecká knihovna v Olomouci. Celkem bylo mikrofilmováno a digitalizováno 23 255 novinových stran.